

Tisztelt Társelnök Asszony! Tisztelt Társelnök Úr! Kedves Akadémikusok!
Tisztelt Fiatal Kutatók Akadémiája!
Kedves Kutatók, Előadók és Érdeklődők!

Köszöntöm Önöket ezen az izgalmasnak ígérkező és igen időszerű rendezvényen, fórumon.

Köszönöm a meghívást és egyben köszönöm azt az átgondolt és színvonalas tevékenységet, amelyet a Fiatal Kutatók Akadémiája – létrejötté óta, lényegében a 2017.évi I. Fiatal Kutatók Fórumán felmerült igények alapján – megvalósít, és amelyről rendszeresen, negyedévente tudósít.

Lovász László, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalban lévő elnöke az MTA 191. Közgyűlésének keretében jelentette be a szervezet megalakulását, és 2019. május 7-én megtörtént az alakuló ülés. A Fiatal Kutatók Akadémiája (FKA) 24 taggal kezdte meg működését, és 2022-re érte el maximális tervezett taglétszámát (60 főt).

A fiatal kutatók érdekképviselését felvállaló szervezet gyökerei azonban egészen 2016 júniusáig nyúlnak vissza. A kezdetekről és az FKA működésének első néhány évéről a Magyar Tudomány 2023-ban megjelent decemberi számában olvasható részletes visszaemlékezés Máté Ágnes irodalomtörténész, alapító tag tollából. Ugyanebben a számban egy tematikus összeállítás részeként kaphatunk képet a fiatal kutatók helyzetéről és képviseletéről, ezek változásairól.

Az első öt évben az FKA kidolgozta, megvitatta, elfogadta a tagválasztás hatékony, demokratikus módját, bevezetett fenntarthatóan működtethető programokat, mint például a 2017 óta minden évben megrendezett Fiatal Kutatók Fórumát, a változatos tematikájú Magyar Tudomány Ünnepe rendezvényt kifejezetten az FKA szervezésében, vagy a hazai/külföldi pályázatokat bemutató információs napokat. Az FKA tagokat delegált az MTA egyes bizottságaiba, a World Science Forum (2019) vagy az Academia Europaea Budapest Knowledge Hub működtetésére.

Javaslatokat fogalmaztak meg a Tempus Közalapítvány, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH), a Bolyai Kuratórium és a szakminisztériumok számára. Létrehozták és megerősítették a szervezet kapcsolatait a nemzetközi fiatal akadémiákkal (Young Academy of Europe, Global Young Academy, European Network of Young Academies). Beindítottak mentorációs programokat (Bolyai Mentorprogram, 2023-tól NKFIH Mentorprogram).

Az FKA beágyazódott a nemzetközi fiatal akadémiák mozgalmába, aktív tagjainak munkájával meghatározta saját küldetését, kialakította programját, az MTA támogatása révén pedig adminisztratív működése is biztosítottá vált.

A mai fórum kiemelten fontos és rendkívül aktuális kérdéskörrel foglalkozik: a tudománykommunikáció legújabb kihívásaival, jó gyakorlatok és új technológiák bemutatásával a kutatási eredmények népszerűsítésének szolgálatában. És itt a szolgálat kifejezés hordozza a lényegét.

A kutatási eredményekről, friss megfigyelésekről, tudományos eredményekről beszélni nemcsak kihívás, hanem komoly gondolati háttérmunkát megkövetelő tevékenység. Gondoljuk meg, ez mi mindent is jelenthet? Amikor iskolában tanulunk, egyetemen órát tartunk, vagy bemutatjuk kutatásaink eredményeit tudományos szakmai konferenciákon vagy a „Mindentudás Egyetemén” érdeklődő, de nem szakmai hallgatóság számára.

E komoly intellektuális háttérmunkát, előkészületeket igénylő feladvány, például a következők végiggondolását igényli:

- a hallgatóság előképzettségének felismerése, felmérése
- a „take home message” meghatározása
- a szóhasználat, a fogalmi eszköztár átgondolt használata
- a vizualitás (kép vs. szöveg) alkalmazása
- az információ vs. interpretáció dilemma kezelése, plusz AI
- előadó személyiségének önvizsgálata: miről szól az előadás?

Az előadó „nagyszerűségéről” vagy a probléma elemzésének eredményeiről (szolgálat)?

E rövid köszöntő és megnyitó keretében nincs mód a részletek felvillantására sem, de szerencsére a délelőtti programja és a tervezett kerekasztal-beszélgetés ígéretes, gratulálok összeállításához!

Kívánok jó munkát a közös gondolkodáshoz, felismerések megfogalmazásához, és bízom a hatékony folytatásban.

Hudecz Ferenc

Elhangzott a Fiatal Kutatók Fóruma rendezvényen, aza MTA 199. közgyűlése keretében 2025. május 9-én az MTA Székházban